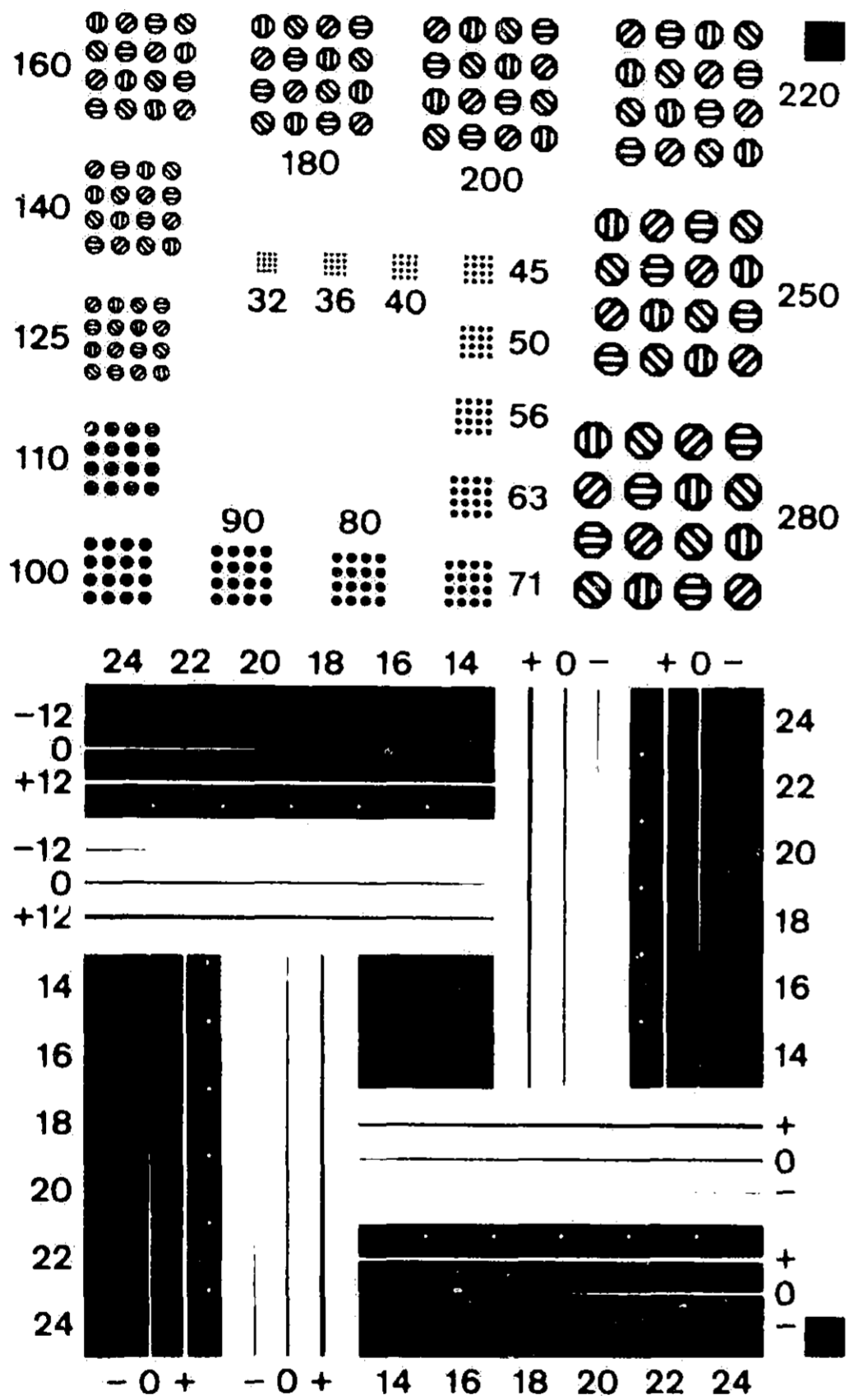
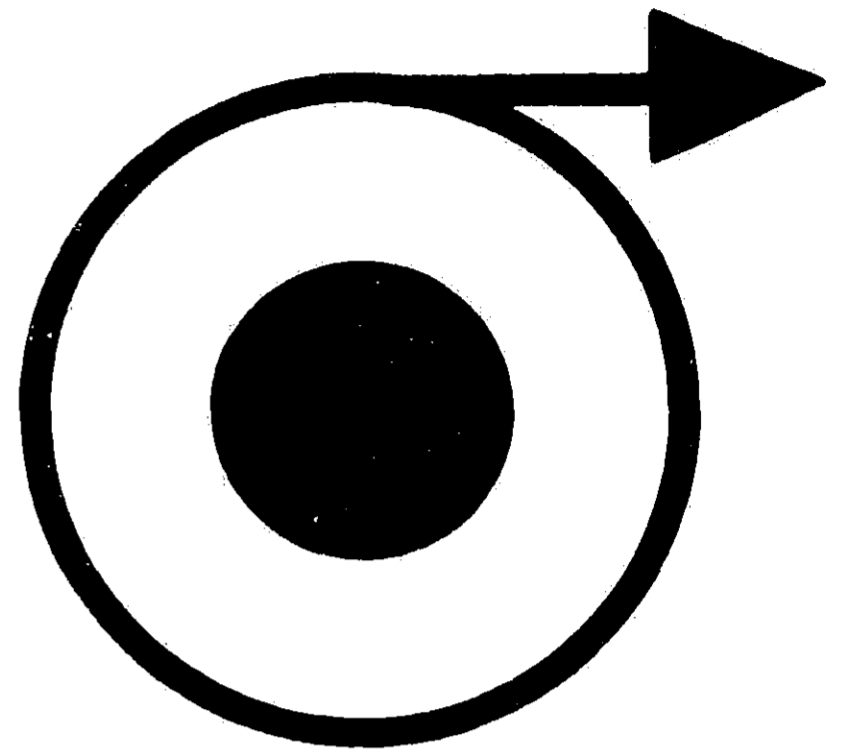

OSZK.

1983.

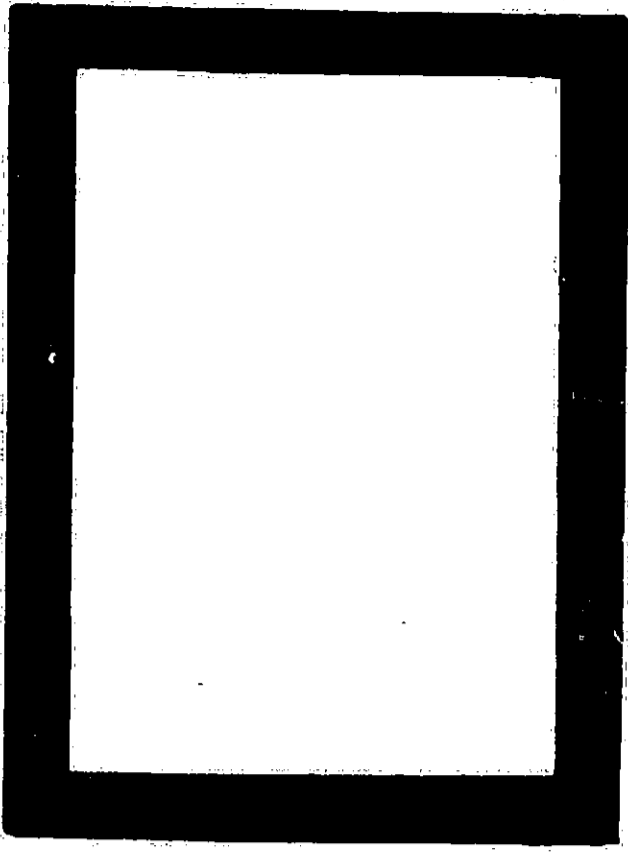
1:14

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
MAGYAR NEMZETI KÖNYVTÁR

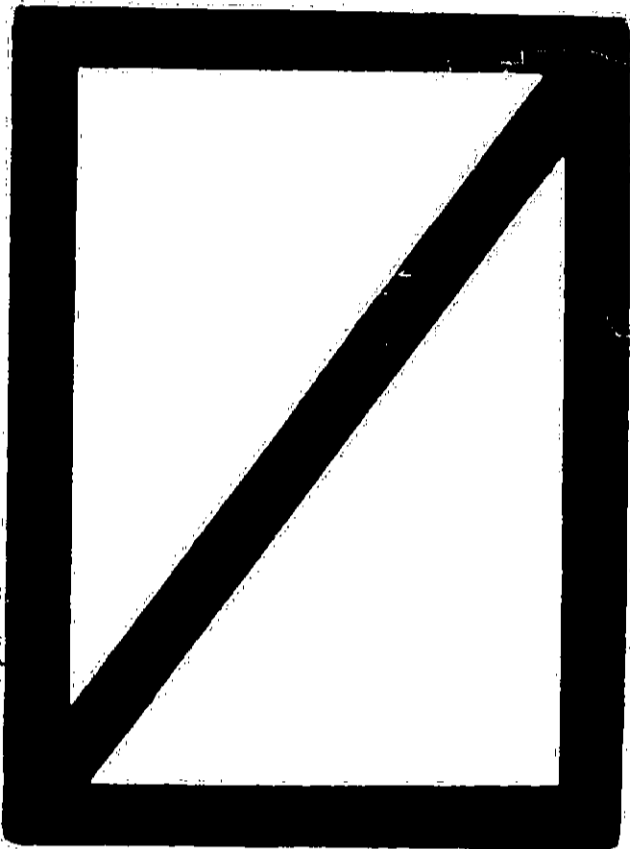
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE SZÉCHÉNYI
BUDAPEST, HONGRIE

FM3/4364

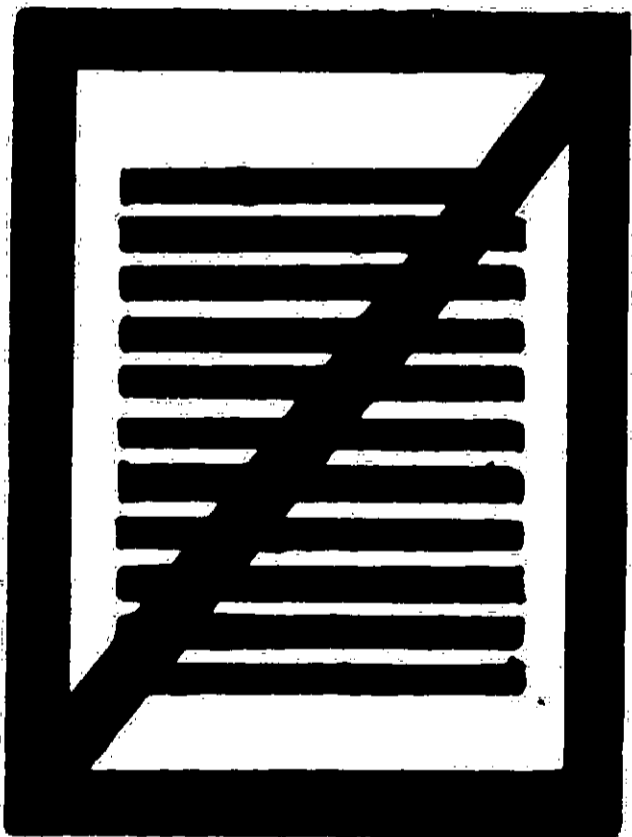
1890:1

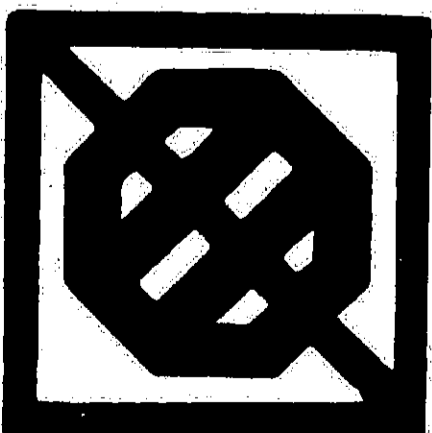
A MIKROFILMEZÉSBŐL SZÁNDÉKOSAN KIHAGYOTT
LAP

AZ EREDETI DOKUMENTUMBAN A LAP ÜRES

AZ EREDETI DOKUMENTUMBÓL A LAP HIÁNYZIK

AZ EREDETI DOKUMENTUM ROSSZUL OLVASHATÓ

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . . . 2 frt 50 kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 25 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Búza-utca, 1283. szám, hova a lap szellemi
részét illető közlemények, reklamációk és elő-
fizetési pénzek küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad helyben:
A NYÁCSIK SOMA UTÓDA CZÉG.
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.
Egyes szám ára 8 kr.
Hirdetések és nyilttéri közlemények jutányos
áron vétetnek fel.

Felhívás előfizetésre.

Jelen számmal megindítjuk a
„SZARVAS és VIDÉKE“

ezimű társadalmi, közgazdasági és
szépirodalmi hetilapot mely czimének
megfelelőleg Szarvas, Sztandrás, Öcsöd,
Kondoros s általában a körösbalparti
érdekeltség közügyeinek lesz nyilvános
organuma.

Egész csendben, minden tüntetés
nélkül indul meg az új kis lap; s a
mint születésénél nem lármázzuk tele
a világot hangzatos ígéretekkel, ép oly
szerényen, minden nagyzás nélkül fo-
gunk haladni később is a kitűzött czél
felé. S e czél mi lehetne egyéb, mint,
— a mi közös czélja általában a vi-
déki sajtónak — alkalmat nyújtani
ügyeink s bajaink megbeszélésére, nyilt
őszinteséggel feltárni hibáinkat, fogyat-
kozásainkat, s rámutatni azon helyes
módra és eszközökre, melyek segélyével
a bajok orvosolhatók, a visszás állapotok
megszüntethetők.

E czél szolgálatában, ilyen szán-
dékmal lépünk a nyilvánosság terére,

s hogy lapunk nyomot fog hagyni köz-
életünkben: arra biztosítékot nyújt
munkatársaink díszes névsora, kik a
„Szarvas és Vidéke“ számára közre-
munkálásukat eleve megígérték.

Munkatársakul szerencsések voltunk
megnyerni: Benka Gyula, Béri Gyula,
(Bpest.) Béri Kelemen, (Moravcsik Géza,)
Benzur Sándor, Bracsok István, Darabos
Sándor (Sztandrás.) Győry Imre, (Öcsöd),
Dr. Haviár Gyula, Jancsovics Péter, (B.-
Gyula.) Kálmán Farkas, (Gyoma.) Ke-
viczky László, (Kondoros.) Kemény
Árpád, (Aszód.) Kollár János, (M.-Be-
rény.) Krajsovics Soma, Kutlik Endre,
ifj. Lányi Gusztáv, Lichtenwerther Antal,
Mihálfi József, Mocsónyi József, Oláh
Miklós, Dr. Salacz Oszkár Dr. Sinkovics
György, (Sztandrás.) Szirmay L. Árpád Si-
pos Soma, és Zlinszky István (B.-Csaba.)
urakat.

Ily erők támogatása megkönnyíti
a szerkesztő azon szándékát, hogy a
„Szarvas és Vidéke“-ben egy élénken
és változatosan szerkesztett lapot adjon
a közönség kezébe.

Ami közelebből illeti lapunk irá-

nyát és beosztását, figyelemmel fogjuk
kísérni a községi és megyei élet időn-
ként felmerülő mozzanatait, rendes ro-
vatot vezetünk a városi képviselőtestület
gyűléseiről, s e mellett különös gondot
fordítunk arra, hogy lapunkban az
iparos- és gazda-közönség is jogainak
és érdekeinek hivatott védőjére talál-
jon. Érdekes és mulattató tárczaközle-
ményeink, (elbeszélések, költemények,
útleírások, fürdői levelek, színi s báli
referádák stb.) gazdag és változatos
hírrovatunk remélhetőleg a családok
női tagjai előtt is rövid időn kedveltté
és pártolásra méltóvá fogják tenni a
„Szarvas és Vidékét.“

Megjelen a „Szarvas és Vidéke“
Sámuel A. könyvnyomdájának csinos
és izlées kiállításában hetenként egy-
szer; Vasárnap reggel, 2 ivnyi ter-
jedelemben.

Előfizetési ára helyben házhoz
hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . . . 2 frt 50 kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 25 kr.
Bizalommal felkérjük Szarvas város

TÁRCZA.

Szeressük egymást!

Szeressük egymást! . . . Rövid az élet!
Szeressük egymást, amíg lehet.
Lehull a lomb majd s többé nem éled . . .
Vissi a szél a falevelet!
Testvéri szívvél hívem örülljünk
Örömeinknek, mit Isten ád;
S ha majd tán villám sújt le kösöttünk,
Sírassuk hívem egymás baját.

Szép e világ, — de sok a tövise:
A szívem könnyen üthet sebet;
Am nem fáj, ha van, ki bekötözzse,
Ha megvigasztal a szeretet.
Egyakarattal, összefogósva
Vigyen útunk az életen át;
Könnyű így létünk bánata, gondja,
Könnyű leküzdni vad viharát.

A szeretet ad szárnyakat nekünk,
S a mély örövényen is átsegít;
Csupa virágot fakaszt körülünk,

Elfödi az út töviseit.

Szeressük egymást . . . Rövid az élet!

Szeressük egymást, amíg lehet.

Lehull a lomb majd s újra nem éled . . .

Vissi a szél a falevelet!

BÉRI GYULA.

Hogy került a gimnázium Berényből Szarvasra?

— Krónikás adoma. —

A „Szarvas és Vidéke“ eredeti tárczája.

IRTA: A. B.

Ott rágta a száraz brügót a m.-berényi
roskátag gimnázium kapujában Papanek Dani,
tiszteletes Molitórisz professzor uram láb-
huzárja, kinek — miután valahonnét Árvá-
ból leperegrinált ide a buzakenyérrel trak-
tálózó alföldi Kanahánba, — a kaput-kefé-
lés, eszimatiztításon kívül hűséges köte-
lessége volt a tanulóifjuság nemes erkölcei
felől titkos tudósításokat beszolgáltatni, e
mellett naponként torkik lakmározni abból

az áldott kenyérből, melyet a békésmegyei
ekklézsiák szolgáltatnak bé buza képében a
gimnázium magtárába.

Épen most is ezt a két kötelességét
teljesíti: vóral*) és lesi azt a három ifjút,
kik az utczába most kanyarodának be, pedig
még korán van, csak fél hétre reggel, tehát
még csak félóra mulva csengetnek. Az ifjak
léptei alatt ropog a hó, arcukat pirosra festé
a hideg, csinos, nyalka fiú mind a három; de
meglátszik arcukon, hogy az éjjel aligha
alvának.

Mire a kapuhoz értek, Papanek már a
kapufél mögé vonult, látatlanná téve magát;
ekkor megszólalt az egyik ifjú:

— No, elég jókor érkezünk; most ha
az a kutya Papanek valami rejtkehelyből
ránk nem lesett, senki se tudja meg az egész
dolgot; az igaz, hogy látott, mikor az este
elmentünk, de eltagadjuk, aztán meg is dö-
gönyözzük jól. — Ezzel a három ifju bement
az iskolába, Dani pedig kisuttyant, és sietett
át professzor uramhoz referálni, hol is nagy
alázatos bonum mane precor után így kezdé:

— Igen is domine klarisszime, meg-

*) Kérődzik.

és vidékének közönségét, méltassa figyelmére és pártolására jóra törekvő vállalatunkat, azon lapot, mely épen az ő érdekeinek kíván hív szószólója lenni.

Előfizetési pénzek, s minden a lapot illető küldemények alolirt szerkesztő-laptulajdonoshoz intézendők.

Szarvason, 1890. június hó.

VARGA JÓZSEF

főgymn. tanár,

a „Szarvas és Vidéke“
felelős-szerkesztője és kiadótulajdonosa

Szarvas, 1890. jun. 28.

A szarvasi takarékpénztári társulat folyó hó 27-én tartott rendkívüli közgyűlésén a közművelődés oltárára jelentékeny áldozatot tett. A társulat tulajdonát képező Sztaricskay-féle bérházat, mely a társulatnak átalakítással együtt hétezer forintjában van, a szarvasi főgymnasiumnak adományozta. E nemes tett által a társulat nemcsak a főgymnasium anyagi helyzetén lendített, de fényes tanújelét adta igazi hivatása tudata — s önzetlen hazafiságának, midőn hazánk egyik tanintézetét, mely ötvenhat éves fennállása alatt kultur-missiót teljesített s városunk főtékintélyét képezi, működésében tetemes anyagi áldozattal segítette, emelte. A jó tett nem marad hatás nélkül. A mi erkölcsi eszményeinkkel megegyezik, az feltétlenül tetszésünkkel találkozik. De ez nem marad ennyiben; mert a lélektani tapasztalás bizonyítja, hogy a jó tett közvetlenül akaratainkra és ez által cselekményünkre is kihat s így megmérhetlen következményekkel bír. „Az elődök emlékezete utánzásra buzdítja az ivadékokat.“ Üdvözljük a társulatot, mely a hazai tan- és nevelésügyet pártfogásába vette s ez által önmagának maradandó emléket állított.

A rendkívüli közgyűlés lefolyása ez volt. A társulat elnöke a megjelenésben akadályozva lévén, a közgyű-

lést Sárkány János alelnök nyitja meg. Salacz Ferencz igazgató ismerteti az ügy előzményeit, mely szerint a főgymnasium igazgatója a takarékpénztár igazgatóságához kérvényt intézett, hogy a Sztaricskay-féle ház, a gymnasiumnak adatnék el, mert abba az alumneumot akarnák betelepíteni. Ezen kérvény az igazgatóság előtt tárgyalatván, határozatba ment, hogy tekintettel a főiskolának korlátolt vagyoni helyzetére, másrészt tekintettel a társulat pénztára kedvező helyzetére s hogy a társulat eddig jelentékenyebb alapítványt nem tett, a kérdéses ház a gymnasiumnak adománykép adassék oda azon föltétellel, hogy

1. ha a gymnasium bármily okból a városból más helyre telepítették át, a ház, vagy annak értéke a társulatra száll vissza.

2. Csupán kulturális célokra használható.

3. Az adományozott ingatlan Szentés városa javára terhelő s most per alatt álló nyolczszáz forintos követelés per vesztes esetében a főgymnasium által lesz kiegyenlített. Az e tárgyban összehívott rendkívüli közgyűlés ezt egyhangulag elfogadta.

Benka Gyula, a főgymnasiumnak jelen volt igazgatója ékes beszédben, megalottan mondott köszönetet a nagylelkű adományért.

Lichtenwerther Antal.

Az utazások szézónja.

Benne vagyunk az utazás évad-jában. A nyári hőség tikkasztó hatással nehezedik az izzadó emberiségre és a mérsékletes égáshoz szoktatott szervezet pusztulásnak indul a forróság bomlasztó szúrásai közt.

Menekülést keresünk e pusztulás előtt és elhagyjuk régi megszokott otthonunkat üdülést keresve zöldelő erdőségekben s enyhe szellőktől körülynyelgett bérezek között. A ki bírja külföldre utazik és a kinek vékonyabb

a bugyellárisa, magyar földön tölti nyári pihenőjét és innen van, hogy nyaranta milliókra menő nemzeti vagy vándorol ki e hazából és segíti gyarapítani a cseh és német fürdőhelyek vállalkozóinak kincseit. Itt a hazában pedig a legszebb fürdő és üdülő helyeink félig elhagyatva a vérszegénység külső jelei között tengetik jobb sorsra méltó existenciájukat és az ozondús erdőségek, az ezüsthullámokkal gyöngyöző gyógyhatású források, melyek a gondviseléstől arra látszanak hivatva, hogy a szenvedő emberiség ezreinek irt nyujtsanak, ez egészséget lehellő virányok és vizek zavartalan magányban hirdetik a természet dicsőségét és Magyarország annyi megannyi ezer turistái között alig akad néhány száz, a ki elmenne e helyekre, hogy kivegye részét e szent föld áldásaiból.

A kinek sok a pénze, azt titokzatos vágy kergeti külföldre és mintha csak megirigyelné honfitársaitól a jó módot, kerüli az országot, míg teljesen nyakára nem hágott a nyári utazás költségeinek.

Pedig mennivel hasznosabb volna ezekre a külföld-imádókra nézve, ha a haza területén keresnék a szórakozást, az üdülést és a megtámadott egészségnek orvosságát.

A mit a természet e tekintetben nyújt, mind az fokozottabb mértékben megtalálható nálunk és ehhez járul még az a körülmény is, hogy olcsóság tekintetében egy külföldi üdülőhely sem vetélkedhetik a miénkkel.

Itt van többek közt a zóna, mely páratlanul olcsóvá teszi az utazást majd valamennyi magyar fürdőhelyre. Hogy mégis oly kevesen veszik igénybe az csak arra vall, hogy a pazarlás iránti hajlamot még a nehéz idők szomorú tapasztalatai sem voltak képesek kiűzni vérünkéből. De van a kérdésnek más fontos politikai és közgazdasági háttére is. Honfitársaink legnagyobb része a zóna dacára sem ismeri hazánk földét és lakosságát. És ez annál

gyűtek. Látam az este izs, mikor elmentek, mert mikor penzum szerint aphtoniana Kria irtunk, egyszer sag megszólalnak az a Gyula, az a nagyfejű, s aszongya: üse még tüzes menkü ezt a Kria professzorostul, gyerünk menyünk, hanem aztán Dani, ha mersz bepovedalni, meghamlik tied büred. A Lajos meg nem izs irta Kria, hanem irta egy magyar vers, ézs mikor elolvastot, aszonta az a Samu, az a zatraceni, ki nekem multkor szamarfej pingaltad hatamra, hogy tübet érje, mint az egész rhetorikanal, meg poetikanal, ugy kezdődje, hogy:

„Mégkövetem a tens nemes varmegye . . .“

Most egyiknek sem van Kriát, mert osztán elmenték Tarcsára Lajosékhól, disznotorba, látam izs, halotam izs kapufél melul, hogy meggyutek, monta is Gyula: hogy ha az a kutya Papanek meg nem látot! Hanem domine klarisszime, nagyun szipen kirek, tesig nekem megvidelmeznyi, multkor izs, mikor Kisek lakodalmaban a Lajos azt a nóta, ami hozta Debreczembul, — dalolt:

„Káka tüvin költi zuzca . . .“

szól ők harman regelig tanczováltak, osztám

in bemontan, az a Gyula, az a nagyfejű hrsztyával fenyegette nekem buchtá hatamra, s aszonta: varj kutya fülü, lesz míg idő, mikor in öszetrombitalok zegisz orszag, s ilyen arulkodo kutyakot mind felakaszatokat! Bizom aszonta domine klarisszime, az a szvinya.

Ekkor csöngettek, hét óra volt, menni kellett az auditoriumba.

A mai boldog deák urfiak télen ilyenkor nagy kényelmesen nyujtózkoznak, vagy tán a legújabb hajfrizurát tanulmányozzák a tükör előtt; akkor im már megkezdődött a munka, és tartott délig, (csak háromnegyed tíztől 10-ig volt egy kis szellőzés,) délután pedig kettőtől hatig, hétig, sőt megtörtént rajtunk gyakran az is, hogy az öreg Balog bácsi elhuzta már az esti nyolczat, még is ott reczitáltuk az iskolában Cicero pro Archia poeta oratióját.

Hja! Sokat kellett tanulni és tanítani, a szigoruan erélyes Kuczian pap pedig miután még a felső megyékben is kihirdeté, hogy a mezőberényi particulán a logikán tul is tanitanak, a derék kalvinista pappal meg a két professzorral meg is akart felelni a hirdetésnek meg a jó hírnévnek, mert jól

tudá, hogy ha ő saskörömmel nem őrizi az iskoláját, azok az irigy szarvasiak rajt üt-nének, eddig is megmozdítottak már minden követ, hogy a maguk ekkájába vigyék át az iskolát; az a fondorlelkületű Simon Sánnuel, a nem kevesbbé ludas Gaál József kollegájával (mint Kuczian uram szokta mondani,) régen preferánczoznak már az öreg Bolza gróffal, hanem hiszen hijába is, végzödják el csak a jobbágyaknak az uradalommal még a mult században kezdődött pere, olyan alapítványt fog ő a kegyelmes bárónétól kieszközölni, hogy aztán preferánczoznak a szarvasi papok világéletükbenig, még sem tudják kikopácsolni az ő körmei közül ezt az iskolát, melyet már a nagytisztoletű Seniorátus is ide approbált.

De hiszen még nem erről akarunk beszélni, hanem arról, hogy a diákok pffesszorostul már 7 órakor az iskolában voltak.

Tehát tisztoletes Molitórisz uram helyt foglalván a kathedrán, az elején kezdé a dolgot: „Eccoe, domine frater Ludovicus Szakál, ad pensum; incipiat Kriam aphtonianam!“ A kérdezett aztán midőn talpra esett ügyes munkáját felolvasá, folytatólág hozzá

szomorubb mert, innen magyarázható az a különös jelenség, hogy minden nagyobb szabású gazdasági vállalat idegenek, külföldiek által kezdeményeztetik. Honfitársaink nem ismerik a gazdagság forrásait, mely a hazai talajból felbugyog és csak akkor ébrednek öntudatra, mikor a külföldiek vállalatát virágozni látják.

Mennyi kincset, mennyi vagyont engedünk mi ilyen módon idegenbe vándorolni, mit-ha észszerűen rendeznek be nyári utazásainkat, saját magunknak tudnánk megszerezni nagyon könnyen.

A kormány mindent megtett az utazási kedv fejlesztésére Magyarországon. Minden újságban olvasható naponta a vasutak zóna-szerinti olcsó díjszabása. A legelső pillanatra mindjárt észrevehetjük, mily könnyűség ma már Magyarországon az utazás; csak szakítanunk kell azzal a régi tradícióval, hogy t. i. külföldre kell kivinni pénzét a magyar embernek — hogy élvezhessen.

Levelezés.

Kondoros, 1890. június 25.

Kedves Szerkesztő Barátom!

Kondorosról kívánsz levelet, mely mindazokat érdekelheti, kiket Kondoros ez idő szerint már is érdekel. Száz év múlva bizonyosan többet fog jelenteni egy közérdekű levél Kondorosról, mint ma, csak az a baj, hogy akkor nem honunkat érdekel majd, — s ez még bizonyosabb.

De annak a száz évek fundamentuma most készül s a gyermekkori jelenségekből lehet következtetni és szabad jövődni a férfikorra.

A kicsi faluról annyi már ismeretes, hogy tágul és terjeszkedik. Csak a mérnök urat várjuk, hogy meghatározná a házhelyeket, hol a boldogságnak, vagy boldogtalanságnak jövődöbéli hajlékait megalkotná Isten segédelmével az emberi kéz.

Községünkre ez jelentőséggel teljes mozanat. Eddigélé sem szélteben, sem hosszában nem terjeszkedhetett maga a falu; csak egy irány volt, teljesen szabad úttal a terjeszkedésre: föl, a felhők felé. Amde, a röghöz tapadtaknak nehéz a fölemelkedés. No meg azután emeletes házat vert falból bajos is elképzelni; téglá pedig nincsen, mert az pénzt kóstál; ha pedig pénz volna, minek volna akkor emeletes ház? A föld csak a fő, mert az meg nem ég; tolvaj el nem viszi; háboru el nem pusztítja; jég, ha meg is verné, még is csak megmarad. Épen azért, a falu lakosságának kezdettől fogva azon járt az esze, hogyan kelljen pénzt szerezni, és a pénzen földet venni? Ami nekik nem sikerült, sikerült a szarvasiaknak, kik a kondorosi határban 5000 holdnyi ural birtokot megvettek. A szarvasiak fizetik, a kondorosiak örülnek, mert most már van a faluak földje! Kényelmes állapot. Most már a vasutat fundáljuk. Szerepünk ennél is olyan mint a földvétnél, a sült gesztenye története, melyet szeretünk ha mások kaparnak ki számunkra. Addig is találgatjuk: lesz-e, vagy nem? Igaz, hogy a piros zárló ki van már tűzve a falu szélén, mely a leendő állomást jelezi. A többi az urak dolga. Bizalmunk a Geist, Bolza és Tomcsányi, — hatalmas nagybirtokosainkban összpontosul.

A mi tőlünk telik azt elkövetjük egyenként és általában a falu beülete érdekében. Szereztünk egy kitűnő tüzi fecskendőt, — ne legyen rá szükség! Ennek a kezelését begyakorolni, — hír szerint — már néhány hónap múlva fogjuk, a mikor végleges örvényt szereztünk egy régi képviselőtestületi határozatnak, mely a kezelés begyakoroltatása érdekében, szakférfi meghívását czélozza.

A nyári szomjuságnak célirányosabb elenyésztetése iránt nevezetes intézkedést tett derék gyógyszerészünk Jánosy Géza, ki egy Dr. Vaguer-féle szikvizgépet hozatott — s azt felszerelve immár működésbe hozta: ennek következtében most már szikvizet iszik a bölcsőbéli kisdöd is, az idősebbek pedig isznak szikvizet is.

Eddig sem szükködtünk nélküle, mert a szarvasi ócska palaczkok nálunk jöttek — uj-

donságként — forgalomba; csak hogy azok tartalmának élvezete „luxus“-számba ment — s csakis olyankor engedte meg magának az ember ezt a pazar fényűzést, ha megfészkelte magát benne a „jónap csinálási“ andung.

Nyugodtan várjuk immár az egykori Mitrovszky-Károlyi major épületeinek, érdekesnek ígérkező bontását. Csak a nagy magtári épület fakaszt itt-ott egy-egy sóhajtást. Ha azt idebb lehetne hozni, milyen kaszárnya lenne abból! Vagy ha az nem, hát gimnázium, a mi ugyis csak idő kérdése, hogy ide kell majd áthelyezni, mert Szarvas ide vonul, hol szintén nincsen Körös... Ez utolsó pont már a jövő századba vetett pillantás. Nem tanácsos oda hosszasan nézni, mert majd a jó palóczzal úgy elnézzük azt a kaszárnyát, azt hisszük, hogy gimnázium, hát pedig megyeháza... holott voltaképen a leromboltatás közszében álló — magtár. — Ha búzával tele volna, de jó volna, ha úgy volna!...

E sóhajtásból önként következik a közelgő aratás gondolata.

Szűk a világ mostan Kondororoson. A tavalyi silány termés hatását érezzük mind. Várva-várjuk az aratás kezdetét. Az idők szűk voltát iparosaink is érzik. A pénz — mit el nem nyelt a földvétnél — rezervában tartatik esetleges csapás idejére. Vásárokon sok az ember, sok az eladó, — kevés a vevő. Ezt eléggé bizonyítja azon tény, hogy két héttel ezelőtt, a kondorosi híres hetivásáron mindössze egy pár csizma talált vevőre. A heti vásár végeztével a csizmadia mesterek elhatározták, hogy saját kebelükből menesztenek küldöttséget a szerencsés eladóhoz, a ki így valamennyi közül kiemelkedett. S elhatározták, hogy ha majd egyszer eljö — mert jönnie kell — az az idő, mikor a bőr olcsó lesz, és a csizma drága: akkor szobrot emelnek azon a helyen, hol a vásár történt ilyen felirással:

„Itt költ elt 1890. június 8-án egy pár csizma, az egész vásárban egyetlen — ám ez is fejles volt.“
Állj meg utas! stb.

fevé: „Et si domine clarissime imperare dignetur, scripsi etiam de hac materia formam Ciceronianam,“ — s elolvásá azt is.

Professzor uram csak ámult-bámult; az, aki egész éjjel otthon Körös-Tarcsán disznótorozott, meg a magyar verset írta, az nem olvashat fel most két formatumban is ilyen pensumot, s gondolta is magában: várj csak ta paniperda Papanek, majd hogy megránczigalom én ezért a te füleidet. S e nemes szándék teljesítését ebédutánra hagyván, folytatá;

— Ergo domine frater, Julius Sárossy, incipiat scandare Odam Horatii XXXVIII. — gondolván, hogy ha ez is Szakáléknál csavargott az éjjel ebben a téli zimankóban, nem tudhat a rózsáról meg a myrtusról verselni, hanem inkább a bevett bor hatása fog rajta meglátszani, Julius azonban oly hibátlanul skandált, nem csak, hanem mind az annotationeszt, mind az interpretationeszt oly kitűnő szabotossággal adá elő, hogy ekkor már professzor uram magában két napi brügóját elfogá Papanek Daninak, a magnus Jurkónak, ki ily alaptalanul vádaskodik, míg nem bétélt a mérték a harmadik vádlott,

domine frater Orlay Petrichnek az Archeologiából adott fundamentomos feleletének meghallása után, annyira pedig, hogy Papanek Daninak nem csak füle ránczigálódott meg, s két napi brügója fogódott el, de be is csukódott a hynáriumba, a mért hogy ilyen jeles készületű derék ifjakat oly alaptalan rágalommal merészel kisebbiteni.

Dani azonban bosszút forralt, ment a másik profeszor, tiszteletes Benke uramhoz, s nagy keservesen hepanaszlá a sorát annak, hogy milyen méltatlan bánatmat szenvedett ő, holott tiszteletes Molitorisz uram maga bizta meg a bodelluskodással, excitatorsággal, sat. sat. Mire Benka áldott lelkületénél fogva így felelt: Sohse busulj azon frater! megesett ez már bajszos emberen is!

No csak ez kellett még Papaneknek, dult-fult, ment a Senioralis inspectorhoz, nagytisztotú Kutzián uramhoz, feladta az ifjakat, hogy nem csak Tarcsán voltak, és Kisöknél lakadalmaztak, hanem a német kántoréknál meg a nótáriuséknál is egyszer éjfélig daloltak magyar nótákat, sőt még a kálvinista papot is arra kérték, hogy a legközelebbi magyar leczkón ne a debreczeni

grammatikát magyarázza többé, hanem hozza be a Kisfaludy Sándor regéit, meg a Csokonai „Este jött a parancsolat“-ját, s azokat praelegálja! No, lesz nagy hecc!

Másnap reggel 8 órára sedes lett hirdelve, mikorra is meghagyatott Papanek Daninak, hogy egyéb vádjait is szedje össze, s megígértetett, hogy a két napi brügó elfogás mindenestre megsemmisítettik.

Másnap reggel volt nagy várakozás, szét terjedt az ifjuság között, hogy mindjárt jön a szigorú Kutzián, fel van nála írva kinek-kinek minden elkövetett turpissága! no hisz volt szurkolás, és titkos készülés a rögtönzendő diák mentések és fillentésekre, szidták a Danit, ő azonban meglapult egy kályhafűtő lyukban, ott várván a Mentor megérkezé ét, ki jött is már az iskola felé, midőn egy utcából négy, négylovas hosszú szán fordult eléje, melyek elsőjéről leszáll egy csinos hajdu s egy levelet ad át nagy átorsággal, melyből nagytisztotú Kutzián uram a következőket olvassa.

* * *

De álljunk meg egy kissé, mert annak a levélnek hübnere is vagyón.

(Polyt. köv.)

Mi is megállunk, lévén a jobb jövő iránt reménnyel teljesek; magam is ilyesféle érzelmekkel vagyok szerető barátod:

BOLYGÓ.

MI UJSÁG?

— Olvasóinkhoz. Lapunk mai számát mutatványképen úgy helyben, mint vidéken megküldtük mindazoknak, kikről a kiadóhivatal feltételezte, hogy belátva egy jól szerkesztett helyi lap létjogosultságát, pártolásukkal meg fogják ajándékozni az élet küszöbén álló új vállalatunkat. Miután azonban a lap kiállítása tetemes költséget felemészt, a következő számokat már nem nyomathatjuk feles példányokban, de megköztudomásu dolog, hogy bármely irodalmi vállalat csak úgy emelkedhetik a kor által igényelt szellemi színvonalra, ha az kellő anyagi támogatásban is részesül: ez okból tisztelettel és bizalommal fordulunk a nagy közönség azon részéhez, mely a „Szarvas és Vidéké“-t pártolásra méltónak találja, kegyeskedjék az előfizetések mielőbbi megtétele által bennünket az iránt tájékoztatni, hogy miképp intézkedjünk a nyomtatandó példányok számát illetőleg. Előfizetéseket elfogad Tájber Gusztáv úr (Nyácsik Soma utóda ezég.) úgy szintén a lapkihordó is fel van hatalmazva a szerkesztő által aláírt nyugták kiszolgáltatása mellett előfizetési pénzek beszédésére. Azon remény, hogy a közönség nem vonja meg tőlünk jóakarató érdeklődését, arra kötelez minket, hogy minden erőnkkel oda hassunk, miképp lapunk ne csak tartalmát illetőleg legyen gazdag és változatos, de külső kiállítás és izlés tekintetében is megfeleljen a fokozottabb igényeknek.

— *Hymen.* OsztróLuczky János, törekvő fiatal üvegkereskedő f. hó 17-én vett jegyet Krupánszky Juliska k. a-nyal Szolnokon. Boldogságot kívánunk az ifju jegyespárnak.

— *Készítik a zsilipet.* A Körös elzárása folytán szükségessé vált zsilip munkálatai serényen folynak, megtörtént már a gátátvágás is, most készítik a körgátat, melynek segítségével a víz külön mederbe lesz vezethető.

— *Próbászókrat.* Povázsay György ev. hitjelölt, kit nagy tiszteletű Achim Ádám esperes úr oldala mellé segédül hívott meg tiszt. ifj. Lányi Gusztáv segéd-lelkész helyére, mához egy hétre tartja meg próbábeszédét a helybeli evang. templomban. Mígdon örömmel s bizalommal üdvözljük őt körünkben, egyttal neki ezen fellépéséhez sikert, további munkálkodásához pedig erőt, kedvet s lankadatlan buzgalmat kívánunk!

— *Tanítóképesítő vizsgálat tartatott*

f. hó 27. 28. napjain főgymnasiumunkban az esperesség által kinevezett képesítő bizottság előtt. Vizsgára becsajátattak összesen nyolczan: Klár Béla, orosházi ág. ev. káplántanító, Bartsch Dávid, bulkeszitanító, Petrás György, Bukovinszky István, Beneczur Mihály, végzett tan. jelöltek, Lukesch Ilona és Kicska Berta gyakorló tanítónők. A bizottság valamennyi jelöltet képesnek ítélte, s részükre az elemi tanítói oklevél kiadatott.

— *A helybeli ev. egyház igazgató lelkésze* július hó elsejétől jövő év július hó 1-jéig ismét nagy tiszteletű Sárkány János lelkész úr lesz, miért is azok, kiknek egyházi elintézését igénylő ügyök van, vagy a kiknek anyakönyvi kivonatra lesz szükségük, hozzá forduljanak. A házassági ügyek, kivéve a békeltetést, nagy tiszteletű Achim Ádám esperes úrnál nyernek elintézését.

— *Kinevezés.* Ö Felsége a király Sipos Soma, szarvasi köz- és váltó ügyvédet, lapunk munkatársát kir. aljbiróvá nevezte ki helyhez nem kötött hatáskörrel. Az új biró, miut, értesülünk a központba lett beosztva. Gratulálunk.

— *Békés-Szentandrás*on a ref. népiszkolai vizsgálat f. hó 23., a társulati leányiskola vizsgálat 24. tartatott meg Nt. Darabos Sándor lelkész iskolaszéki elnök úr vezetése mellett. Mindkét iskolában szép sikert mutattak a növendékek, e fölötti elismerését a közönség- és tanulósgához intézett méltányló szép beszédben fejezte ki az elnöklő lelkész úr.

— *Egyházi gondnokul* a presbyterium által első helyen Sonkoly Márton eddigi gondnok, második helyen Melis Mátyás, volt városi közgyám, harmadik helyen pedig Podany Pál presbyter jelöltettek. A választás ma a tót istentisztelet végeztével megtartandó közgyűlésen fog végbemenni.

— *Popperék Szentandrás*on. Popper Dávid az imént nálunk szép sikerrel hangversenyzett gordonka-művész jun. hó 25. d. u. érkezett meg öcsésével, a szintén eminens képzettségű gordonkással Békés-Szentandrásra, hol barátjának Lederer földbirtokosnak vendégszeretettel fogja élvezni néhány hétig. Másnap átrándultak Szarvasra s itt művésztársának, Szendy Árpádnak szülői házában töltöttek egy műélvezetekben gazdag délutánt Hubai Jenő holnap, jun. 30. érkezik Szentandrásra Kaposvárról, hol ma lép fel egy nagyobb szabású hangversenyen.

— *Béri Gyula*, lapunk kitünő munkatársa, — kinek hangulatteljes szép költeményét bizonyára kedves tárczai beköszöntő gyanánt fogadja az olvasó közönség, — ismét egy ügyes kis kötettel lépett a könyvpiacra. Lefordította Pascal gondolatait, Gyulai Pál pedig kiadta azt az „Olcso könyvtár“-ban. A kiváló francia természetbölcész filozófiai eszméi hivatott tolmácsolóra találtak a mi költői kedélyvel gazdagon megáldott munkatársunkban, ki a fordítást lelkiismeretesen s a nála megszokott szép nyelvvel eszközlte. Mindazok, kik gyönyörűséggel forgatják az örökszép természetkönyvének lapjait, szívesen fogják lapozgatni Béri könyvét, melyet magunk részéről is melegen ajánlunk olvasóink figyelmébe.

— *Hivatalos vizsgálat.* Novák Kamill, b-gyulai kir. törvényszéki elnök egész váratlanul folyó hó 23-án városunkba érkezett, s másnap reggel d. e. 8 órakor a helybeli kir. járásbiróságnál megjelent, s itt a szokásos évi hivatalos vizsgálatot tartotta meg. Képzhetni, mennyire meg voltak lepve a járásbiróságnál az Elnök váratlan megjelenése folytán, — de a meglepetés annál kellemesebb volt, mert a vizsgálatnál mindenek ékesen és jó rendben találtattak s a törvényszéki elnök saját szavai szerint „a munkafelosztás helyessége, s az egyes hivatalnokok tevékenysége ellen semmi kifogás nem emelhető, sőt a hivatalnoki kar ügybuzgalma, s tevékenysége a legnagyobb dicsőre méltó.“

— *Gondnokválasztás.* A kondorosi ev. egyház ma tartja gondnokválasztó közgyűlését. Jelöltek: Kohut János, Szappanos György és Konecsni János.

— *Adományozás.* Kunos János, előbb orosházi, most kondorosi lakos, az evang. egyház kebelébe lépésekor az egyház céljaira 10 frtot adományozott.

— *Képviseleti gyűlést* tart július 7-én Kondoros község képviselőtestülete a közútak és egyéb ügyek tárgyában.

— *Esperes-választás.* A békési ág. h. ev. egyházak esperesválasztó szavazatai f. hó 23-án bontattak fel Nt. Sárkány János lelkész úr elnökléte mellett az e célra kiküldött bizottság jelenlétében. A szavazásra jogosultak egynek kivételével valamennyien Nt. Achim Ádám szarvasi lelkész és esperesre adták szavazatjukat. Ugyanemmi szavazat esett Mélt. Zsilinszky Mihály főispán urra is, mint az esperesség világi elnökére.

— *Az ártézi kútból.* Péntek óta az eddiginél sokkal bővebb mennyiségben ömlik a víz, mely a kath. templom parkját megkekerülő csatornán szépen foly a Maczó-ér felé. A felbugyogó víz ugyan még mindig nem elég tiszta, de a meglepő eredmény hinni enged, hogy igen rövid idő múlva teljes siker fogja koronázni Zsigmond mérnök vállalkozását.

— *A nőnevelde záró vizsgálatai* f. hó 26. és 27-ik napjain tartattak meg Nt. Achim Ádám esperes úr elnökléte mellett. A kis növendékek ez úttal is kitüntek értelmes és szabatos feleleteik által, s úgy ezekből, valamint a Lukesch Ilona tanítónő szakképzettségét és reális irányát dicsőítő kézimunkakiállításból ismételtlen meggyőződhetett a jelen volt érdeklődő közönség a felől, hogy az intézet a korszerű haladás útján van. — A polg. osztályok vizsgálatá végén az elnöklő esperes úr buzditó meleg szavak kíséretében osztotta ki a Lusztig Sámuelné urnő által boldogult férje emlékére tett s a nőegylet által kezelt alapítvány ez évi kamatait, melyből 10 frtot kapott Vandlík Etel II. polg. oszt. növ. 6 frtot Télesi Dalma I. polg. oszt. növ.

— *Tanító-választás.* Palkovics Mihály skorhaszállási és Demcsák János ezüstszóbeli ideiglenes külső iskolabeli tanítók, miután próbaévüket sikeresen úgy a nagy tiszteletű lelkészek, mint a presbyterium teljes megerősítésére kiállották, véglegesen megerősítettek ma presbyt. közgyűlés által. Ez alkalomból azon odiosus egyházi adóügy is újból szőnyegre kerül mely az iparosokat olv. igaztalanul sújtja s mely a kedélyeket már évek óta izgalomban tartja. Jelezzük

hogyan ez utóbbi is sikeres és teljes békéhez vezető megoldást nyert!

— *Középkori leletek Orosháza-n.* Majláth Béla muzeumi őr múlt héten Orosházára érkezett, hogy az új téglásgéző körkemence helyén talált csontmaradványokat megvizsgálja. Allitása szerint Szent-István előtti időkből pogánytemető volt e helyen.

— *Fürdés.* A főgymnasium uszodája a közönség használatára is nyitva áll és pedig hölgyek számára reggel 8—9-ig; este 6—8-ig. — Délután 2—3-ig a szünidőt helyben töltő diákok fürdőórája van. A többi idő egészen a férfiközönség részére tartatik fenn. Ezen fürdő órarend érvényes f. évi június 29-től szeptember 4-ig.

— *Iskolás gyermekek gyűjtése* Moeskönyi Agoston úr vezetése alatt lévő „szarvasi egyes magyar elemi népiskola“ növendékei az „orsz. tanítói árvaház“-ra fillérenként, perselybe egy frt 11 krt gyűjtöttek, mely összeg a magyei tanfelügyelő ur kezéhez beszolgáltatott.

— *A m. kir. Csendőrség vendége.* Ste-sser Károly csendőrségi őrnagy f. hó 23-án városunk csendőrszállomását tekintette meg; Szarvasról még az nap Kondorosra ment, hol szintén megtekintette a laktanyát, kifejezve meglepedését, majd innét Csorvársra kecsizott folytatva szemleutját megyénk egyéb csendőrszállomásainak hivatalos megvizsgálása céljából.

— *Gyujtogató ledny.* Köztudomású dolog, hogy a folyó évi május 6. és 16-án Szabó Gábor és Mizsei Mihály polgártársaink házai illetve melléképületei elögttek; a tűz keletkezésének oka sokáig ismeretlen maradt, míg nem végre e napokban az éber rendőrségünk élén álló Biró Imre rendőrbiztosnak sikerült a tettest elfogni. U. i. gyanúja lévén a Szabóknál szolgált 15 éves Sinkovics Zsuzsanna nevű eselődleányra, puhatólózásai után sikerült neki kézzel fogható gyanúokkal a leány ellen fellépni s őt letartóztatni, — ki is elfogatása után úgy a rendőrség előtt, mint a kir. járásbíró-ságnál töredelmesen bevallotta, hogy 1886-ik évben Kondoroson Gróf Mitrovicski Aladár uradalmán egy szalmakazlat, 1887-ik évben Tóth Andrásnak az új temető melletti házát, s az idén pedig előbb Szabó Gábor lakóházát majd később ennek istállóját gyújtotta fel csak azért, mert neki a tűz által okozott általános ijedelem, s maga a nagy tűz látása lelki gyönyörűséget szerez. (B)

— *A népiskolai közvizsgák* Öcsödön f. hó 22—26 napjain folytak le igen jó sikerrel.

— *Szerencsétlen esetek.* — Öcsödön, szombaton este Rédai László harmadfél éves kis fia a konyhában egy székről a forró levest magára rántotta s az égési sebek következtében másnap meghalt. — Vasárnap pedig a Körösmunkálatoknál alkalmazott munkavezetőnek Gábor Lajosnak két éves kis lányát egy terhes kocsis elgázolta s negyedórai szenvedés után kimúlt.

— *Öcsödön a baromvrosi állásra* egy pályázó jelentkezett, így egyelőre azzal töl-tetett be ideglenesen.

— *Öcsödön a szarvasjóság között* uralkodó szá- és köröm-fájás szünetében van.

— *Tanonegmunkakiállítás.* A szarvasi iparos tanoneczok munkakiállítása Vasárnap f. hó 22-én nyílt meg a regale-épület helyiségében. Az ilyen munkakiállításoknak kétségbevonhatlanul jelentékeny befolyásuk van az ipar fejlődésére; s valóban az ez úttal is kiállított kézművek szép bizonyosságot tettek a tanoneczok ügyessége és ízlése mellett; kár, hogy a közönség nem részesíté a kiállítást megérdemelt nagyobb pártolásban. A kiállítás utolsó

napján a versenydíjak odaitélése ügyében történt bizottsági megállapodás, s a díjakat 24-én d. u. 5 órakor K u t l i k Endre főgymn. és ipariskolai tanár osztotta ki határos beszéd kíséretében, s ezzel egyszersmind a kiállítást is berekesztette. Jutalmakat kaptak; Elismerő oklevelet s egy magyar aranyat Uhl-jár András, mestere: Simon János Demjén Antal, m. Frecska János, M u h a Samu, m. Vidlicsk a Samu; oklevelet s egy német tallért: F a b ó Pál, mestere S u t y i n s z k y Pál, T u s j a k János, m. S z i r o t a János, B l a s k ó András, m. B l a s k ó András, D e m e t e r Mihály, m. ifj. S z a r k a István, H e r e z e g Sándor, m. S á p s z k y János; oklevelet és egy ezüst forintot: B l a s k o v i t s János, m. S z ü l e Kálmán, W e i n b e r g e r Zsigmond, m. M i s i k Mihály, S z a l a y Pál, m. D e u t s c h e n s c h m i e d S., M a t u s i k János, m. M a t u s i k István, B r u s z n y i e z k y János, m. O r a v e c z István, B o r g u l y a János, mestere B o r g u l y a György, O s z t e r l a n d Gyula, m. O s z t e r l a n d József, F o d o r Mihály, m. K u e s e k János, B o k a P a p József, m. B o k a P a p József, B o r o s János, m. O p a v s z k y Mihály, P e t ő Mihály, m. K o n v a l i n a Ferencz, M ü l l e r Károly, m. M ü l l e r K.; egy-egy forintot kaptak: M u r á n y i József, B a k a y János, J u h á s z Lajos és M i s i k János.

— *Rubrikás világ!* Lapunk egy barátja összeállításában közöljük az alábbi statisztikát, mely a vidég számadatokról eltekintve — közérdekkel bír, mert élénken illusztrálja, hogy a mai világban egy falusi notáriusnak vállára mily sok rubrikás dolog nehezkedik

föld adó	54.946.
ház adó	51.040.
I. és II. oszt. kereseti adó	80.000.
III. oszt. " "	23.390.
IV. " " " "	1.865.
nyilv. szám. kötelezett egyf. és vall. adója	28.
tőke kamat és jár. adó	864.
általános jöv. pótdadó	29.800.
fegyver adó	2.405.
hadmentességi díj	23.570.
különböző ügyek	8.440.
marha levelek	146.000.
főkönyvek	92.755.
közs. adó kivét. lajstr.	17.507.
összesen: 532.612.	

rubrika, miután pedig sok esetben, nem csak a frt, kros rubrikák kitöltéséből áll a dolog, hanem neveket és egyéb adatokat is kell leírni, azon kívül a fejtöréssel járó összeadások, s a fáradságos munkát igénylő összegegyeztetések mind oly tényezők, hogy pontos számítás alapján minimo kalkuláló még . . . . . 331.388. hozzá kell adnunk a fentebbi summához: így lesz a kikerekített rubrikák száma: 864.000 mely 1 év leforgása alatt dolgozandó fel. Ezek szerint:

esik 1 hónapra	86.400.
" 1 hétre	20.160.
" 1 napra	2.880.
" 1 órára	360.
" 1 perczre	60.
" 1 másodperczre	1.

rubrika. Megjegyzendő, hogy az tünep és vasárnapokra tekintettel, övi munkanapnak 300 vétetett fel. Fentebbi számadásukból kitűnik hogy a halmaz munkát csak is úgy lehet elintézni, ha jegyző uram a 60 szünet napból minél gyérebben tart szünetet, vagy

ha a d. e. 8—12 és d. u. 2—6 óráig megállapított hivatalos 8 órát naponként legalább 2—4 órával megpótolja, Már most, ha egy 7000 lelket számláló községben kizárólag az adókövetéssel foglalkozó jegyzőnek annyi te-mérdek teendője felől tudomásunk van, fo-galommal bírhatunk arról is, hogy pl. Szarvas városa (mely 24 ezernél több lakost számlál) mily óriási labirintus rubrikákkal küzd.

— *Az érettségi vizsgálatok* a szarvasi ág. h. ev. főgymnaziumban f. hó 23. és 24. és 28. napjain tartattak meg. A tanügyi kormányt a vizsgálatokon H ö r k József eperjesi theol. akadémiai igazgató képviselte, Föt. és Mélt. Dr. S z e b e r é n y i Gusztáv bányaker. püspök úr betegsége által akadályozva lévén a megjelenésben, Nt. Achim A d á m esperes úrral helyettesítetté magát az elnöki székben. A szóbeli vizsgálat-hoz járult 29 tanuló közül j o l e s e n érettnak nyilváníttattak ö t e n, j ó l érettnak n y o l c z a n, e g y s z e r ü e n érettnak n y o l c z a n, k é t h ó r a visszavettettek h a t a n, e g y é v r e visszavettettek k e t t e n.

— *Választás.* A ma d. e. 11 órakor megtartott presbiteri gyűlésen S o n k o l y Márton egyházi gondnokot egyhangulag meg-erősítették hivatalában.

CSARNOK.

Az ovoda juniálisa.

A múlt hét a versengések hete volt.

A Wollner-féle czirkusz mellett felütötte sátorát egy kóbor panorámás, a mezőtúri fotografussal szemben Nyáry bpesti firmája kezdett veszedelmes konkurrencziát, a jó öreg „Szarvasi Lapok“-nak egy csecsemő ujság a „Szarvas és Vidéke“ dob keztyűt, s hogy teljes legyen a pártoskodás; egymás megrontására unlat a két ovoda is.

A czirkusz kibővítölte a panorámást, a néh Chorus-féle kárakat üvegtáblája alól megaddig nézett farkas-szemét egy nyalka hajusszű szerkesztő) a „Barány“-vendéglő freskóképei vel, azokkal a tisztes túri bátyám uranékkel, hogy végre is Hajdú uram tanácsosabbnak látta a hatalmas versenytárs elől Öcsödre menekülni; hogy a két ujság közül melyik falja fel a másikat: a felől még most korai volna véleményt kockáztatni; legföljebb azon tapasztalás szolgálhatna okul némi aggodalomra, hogy — miként a szerdai mulatságon is kitént, — közönségünk bizonyos tartózkodással nézi az újabbkeletű vállalkozásokat, ezért volt oly gyéren látogatott a Marcsék k. a., s ezzel szemben felette népes a Krecsmarik Füliska k. a. ovodai mulatsága.

Hej pedig délelött úgy 11 óra körül, mi-hor az a süri nyári permete hullani kezdett, olyan félelem fogta el az ovodás kisasszony febelét is, mely mellett még a szegény érettségi-gisek drukkja is valóságos kismiska lehetett. De bizony az Isten nem engedhette, hogy egy napon annyi sok ember szíve elssomorodjék, a délutáni zápor elmúltával szép verőfényesre változott az idő, s már 4 órakor a kis apró szentek sűrűn ott szongtak a „gazdáltn kasztyú“ békrai kösött, vig muszáj mellett folyt a táncs és eszem-issom, még nem az est fe-dlővel egyszerre kicseréldték az alakok, a kastély előtti kiválgított térségen, mely napvilág hemzsegett a pufók képű kis „Hököm Máttyás“-oltól, feltűntek azok a jól ismert kedves úde ifjú arczok, melyek oly kiváló bajt kölesönöznek élte-mulatságainknak. Ezt a sok gyönyörű kis

1) A személyeskedés ellen tiltakozik a Szerk.
2) Csak a g ú n y a lesz új, melyben megjelen-nünk; arra pedig azt mondják, hogy az — tisz-tesség. Szerk.

és nagy lednyit látva nélkülösredek a szív az ősi erkölcsök elgyűlöltése fölött mert — kérdem — nem a jobb érzésnek nyilvánvaló arczul csapása-e az, hogy ifjaink, (s e fogalom alatt együtt értendők a fiatal felelős emberek is,) a helyett, hogy belevegynének a tánczolásnak szörnyen kedves élvezésébe, vagy tévollétiükkel tündökölnék, vagy elvonulnak a borozó asztalok szabadabb légkörébe!

Ez a semmi lépen nem menthető közönyösség okozta, hogy a tánczról csak úgy felől-harmadából vehettek ki részüket hölgyeink.

Ez nyilvános megrovást érdemel ott, hol annyi és oly szép virág között lehet választani, a melyből fontám az alábbi koszorút.

Ott voltak; Mázor Dalma, Konstantinovic Szidike, Medveczky nővérek, Szendy nővérek, Fuksz Gizella, Kovács Szeréna, Kraft Mariska, Györy nővérek (Öcsöd) Bakó Margit (Bpest) Fisbein Etelka, Csorniczky Vilma, Werner Lujza, (Bécs) Dérczi Róza, Krecsmárik nővérek, Somogyi Juliska, Tausz Mácsi, Wallfisch Mathild, Braun Giza, Trnyik Erzsike, Petrus nővérek Bendeni Gizella, Majercsik nővérek, Buzi Mariska, Schönfeld Cili stb.

Asszonyok közül: Salacz Ferenczné. Dr. Fuksz Edéné, Pokorny Lászlóné, Szendy Györgyné, Ponjiczky Györgyné, Medveczky Adolfné, Grabovics Ivánné, Somogyi Elekne Dérczy Péterné, Dr. Szemző Gyuláné, Fischbein Ignacné, Györy Imréné, Hageler Gusztávné, Konstantinovic Györgyné, Bárdny Miklósné, Kristóf Frigyesné, Krecsmárik Jánosné, Özv. Baidn Ignacné, Benczúr Sándorné, Szikes Antalné, Hajas Istvánné, Tausz Mórné, Wallfisch Ignacné. stb.

Egy éles látású garde des dames kisülte, hogy az est tánczoló alakjai közül nem kevesebb, mint 10 pár esküdt egymásnak egy éjlebre szóló szövetséget.

Vajjon hányanál álma válik éles valóságg...?! A tíz közül hány válik egész életre szóló örök szövetségg...?!

Dalamér.

IRODALOM.

— *Új könyvek.* A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten, újabban megjelentek: Családi könyvtár. 30. 31. füzet: Családi boldogság. Mindenmemű asszonyok és leányok számára. Szerkesztette Kalocsa Róza ára füzve 80 kr. Falusi könyvtár. 37. füzet. Gyógynövények gazdák használatára. Irta Dr. Borsodi Miksa ára füzve 50 kr. 38. füzet. A burgonya és cukorrépa termelésről. Irta Réti János, ára füzve 50 kr. Gyürky Antal. Védekezés a filloxera és a szőlő-gomba ellen és a bortermelés folytatásának módja. Gyakorlatilag előadva, ára füzve 50 kr. Tartalma: Előszó. — Bevezetés. — A filloxera jelenségei — A fertőzött szőlők kezelése. — A szénkéneg használata. — A szőlők vízzel elárasztása. — Homoki szőlőültetés. — Amerikai szőlőfajok kezelése. — A szőlő-gomba, peronospora viticola. — Új szőlők telepítése. — Falusi történetek. Irta Könyves Tóth Kálmán, ára füzve 1 frt. Tartalma: Nemzetes ur öröge. — Javasszony keresztlány. — A keresztlevél. — A honvéd özvegye. — Hitelné asszonyság és kedves férje. — Tökési Bácsi és mostoha fia. — Újvidéki Zsófi. — Szegény teensasszony. — Karácsony angyala. — A pénz árnyéka. — Rebeka, a szegény zsidóleány. — Miért is nemult el a vörös kakas. — Söprűnyél a házasságrontó. — Az elillant hónap, vagy hová lett a februáris. — Csak néhány hajszál. — A vasuti ór. — A szél hozta, a víz vitte. Magyar közmondások gyűjteménye kü-

lönös tekintettel az életbelcseségre és a nevelésre. (Több mint hatezer közmondás). Rendszerbe foglalta Almási János, ára füzve 1 frt. Olcsó könyvtár. Szerkeszti Gyulai Pál. 261.—265. füzet. Tartalmuk: 261. füzet. Andrassy Gyula gróf beszéde a véd-erő-törvényjavaslat tárgyában. Elmondott 1889. évi ápril hó 5-én. Ara füzve 20 kr. 262. füzet. III. Napoleon, a tűzország multja és jövője. Francziából fordította Dr. Theisz Gyula, ára füzve 30 kr. 263. füzet. Schiller Frigyes, Stuart Mária. Szomorujáték öt felvonásban. Ford. Sulkovszki József, ára füzve 50 kr. 264. füzet. Milton János. Az elveszett paradicsom. Angol eredetiből ford. Jánosi Gusztáv, ára füzve 80 kr. 265.—267. About Edmund. A régi bástya. Regény. Francziából fordította Sz. E. Három kötet, ára füzve 2 frt 40 kr. 268. füzet. Ulána. Beszély. Irta: Kraszevszky I. Ignác, Lengyelből fordította Timkó Iván, ára füzve 30 kr. 269. Deák Ferencnek az 1861-dik évi országgyűléstől elfogadott két fölrata. Közli Könyi Manó ára füzve 30 kr. 270. füzet. Csikós. Eredeti népszínmű három szakaszban. Irta Szigligeti Ede, ára füzve 30 kr. 271. füzet. Az örökség. Beszély. Irta Sardeau Gyula. Francziából fordította Gyulai Parkas, ára füzve 40 kr. 272. füzet. A nagy Galeotto. Dráma három felvonásban, egy előjátékkal. Irta Fehérgaray József. A spanyol eredetiből fordította Pathy Károly, ára füzve 40 kr. 283. füzet. Pascal gondolatai. Francziából ford. Béni Gyula, ára füzve 50 kr. 274. füzet. Beust és Andrassy 1870-és 1871-ben. Irta Könyi Manó ára füzve 30 kr. 274. füzet. A középkori magyar irodalom stíljáról. Irta Imre Sándor ára füzve 20 kr.

Közgazdaság.

I. M é h é s z e t.

A dzirzon-kaptár érdekében.

A földműveléssel foglalkozó s abból élő kisebb gazdák között vajon van-e olyan, kire rendes jövedelmén kívül egy kis számba vehető mellékjövedelem rá ne férno? S mégis mily nehézkesen terjednek az oly foglalkozások is, melyek a mezei gazdálkodással szorosán összefüggnek s jelentékeny jövedelmet adnak. Ilyenek pedig a többi között méltán első helyen említendő a méhészkedés.

Tudom, hogy sokan kételkedő mosollyal fogadják eme kijelentésemet, s készletben tartogatják saját keserves tapasztalataik alapján szerzett ellenkező véleményeiket, ezeknek azonban bajosan jutott még eszükbe, hogy: a „tanulatlan orvos kész hóhér“, s nem a méhészet maga, de saját kontárkodásuk okozta csalódásaikat.

Am méhészkedjék valaki szakértelemmel dzirzon-rendszerű kaptárokkal s meg fog róla győződni, hogy sem a magtermelés, sem az állat-tenyésztés, sőt maga az intenzív kertészkedés sem hozza meg a befektetett tőkének oly magas százalékát, mint a méh-tenyésztés.

Ha példákat akarnék elősorolni s neveket megemlíteni, számos példával bizonyíthatnám, hogy értelmesebb helybeli méhészek jövedelme tavasz óta csak eddig is már valamennyinél meghaladja a tőke 90% át, pedig még hátra van az esetleges őszi méz-elési idény, amely kedvező időjárás mellett ismét ugyanannyit, esetleg sokkal többet is ad.

A jobb sorsra és nagyobb érdeklődésre érdemes ügy érdekében örömmel fogadom, ha egyes érdeklő dilettansok személyesen bővebb adatokat kérnek, s midőn ezeknek majdan

neveikkel és adatokkal szolgálók, alkalmunk leend meggyőződünk, hogy inkább jóval kevesebbet mondok, mint csak egy hajszalnyival is többet a valónál.

S mi okozza ezt a méltán szépnek mondható jövedelmet? Egyedül a dzirzon-rendszerű kaptárok alkalmazása, semmi más.

Vidékünk — különösen tavasszal — bővelkedik mézadó növényekben, csak legyenek méhészek — de szakavatott, értelmes méhészek — kik a természet eme kincseit összegyűjtetni képesek.

Népünk szeret méheket tartani, de legtöbbje fonott paraszt-kasokban méhészkedik; ezekkel pedig eredményesen, a tőke kockázata nélkül, csak nagyon tapasztalt szakember képes méhészkedni. A dzirzon-rendszerű kaptárt sokan ösmerni vélik, de a jó dzirzon-kaptár kellekeit alig ösmerni egyik-másik közülük, már pedig a rossz dzirzon-kaptár sokkal rosszabb, mint a fonott paraszt-kas, ellenben a tökéletes szerkezetű aranyat ér.

S bizonyára méhészetünknek nem is ad nagyobb lendületet más, mint a jó dzirzon-kaptárok elterjedése. A méhészkedést kényelmessé, hasznos-hozzóvá kell tenni, azzá pedig csakis ilyen kaptárok által lehet. Így aztán bárki örömmel fog hozzá, akinek csak egy kis ideje s egy kevés kedve van hozzá. Vidékünkön a kezdet nehézségein túl vagyunk, buzdító példákban nem szűkölködünk s akik eddig dzirzon-kaptárokkal méhészkedve szakértelemmel gondozták méheiket: azok mindegyike csakis dícsérőleg nyilatkozik eme kaptárok felől.

De ne feledkezzünk meg e léren sem a folytonos önképzésről, a szak-ismeretek megszerzéséről. Vannak népszerű nyelvek írott méhészeti könyveink, van két országos méhészeti egyesületünk s ezek ismeret-terjesztő szak-közlönyei: sorakozzunk ezek valamelyikének zászlója alá; hozzassuk meg s tanulmányozzuk a szak-könyvek jelesebbjeit s ez uton igyekezzünk mindenekelőtt helyes elméleti ismeretre szert tenni. Ha azután körutjában ellátogat hozzánk is egy-egy olyan méhészeti apostol, aminőt már hat szenvedélyes méhész személyében — mint méhészeti vándor-tanárokat — a közoktatásügyi miniszter úr az ország egyes vidékeire kinevezett: halgassuk meg emek előadását figyelmesen, gondolkozva; látogassunk el egyes gyakorlottabb méhészek mehesébe, s ha így — miként a szorgalmas méh — ismeretekkel megrakodva haza térünk, fogjunk hozzá magunk is a gyakorlati kivitelhez férfias önbizalommal: s ekkor az „édes“ eredmény — bizony mondom, — el nem marad.

Bracsok István.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Gyomára. Ez az oka a késelemnek! Hasonló érdekes dolgokat máskor is szívesen várok és kérek.

Ép-rip. Bocsánata a hosszas halogatásért! Az új ábra alatt minden másképp lesz.

„Ok nélkül valóóság!“ (Öcsöd) Ez is jönni fog közelebről. Köszönet az érdeklődésért!

Gy. I. Öcsöd. Várán vártam a — megígért cikket.

Felelős szerkesztő

és kiadó-tulajdonos:

VARGA JÓZSEF.

Eladó czimbalom.

Jörök József tanítónál Ócsodön egy kitünö jó hangu hangverseny-czimbalom jutányos áron eladó. Az árra nézve bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos.

3-1

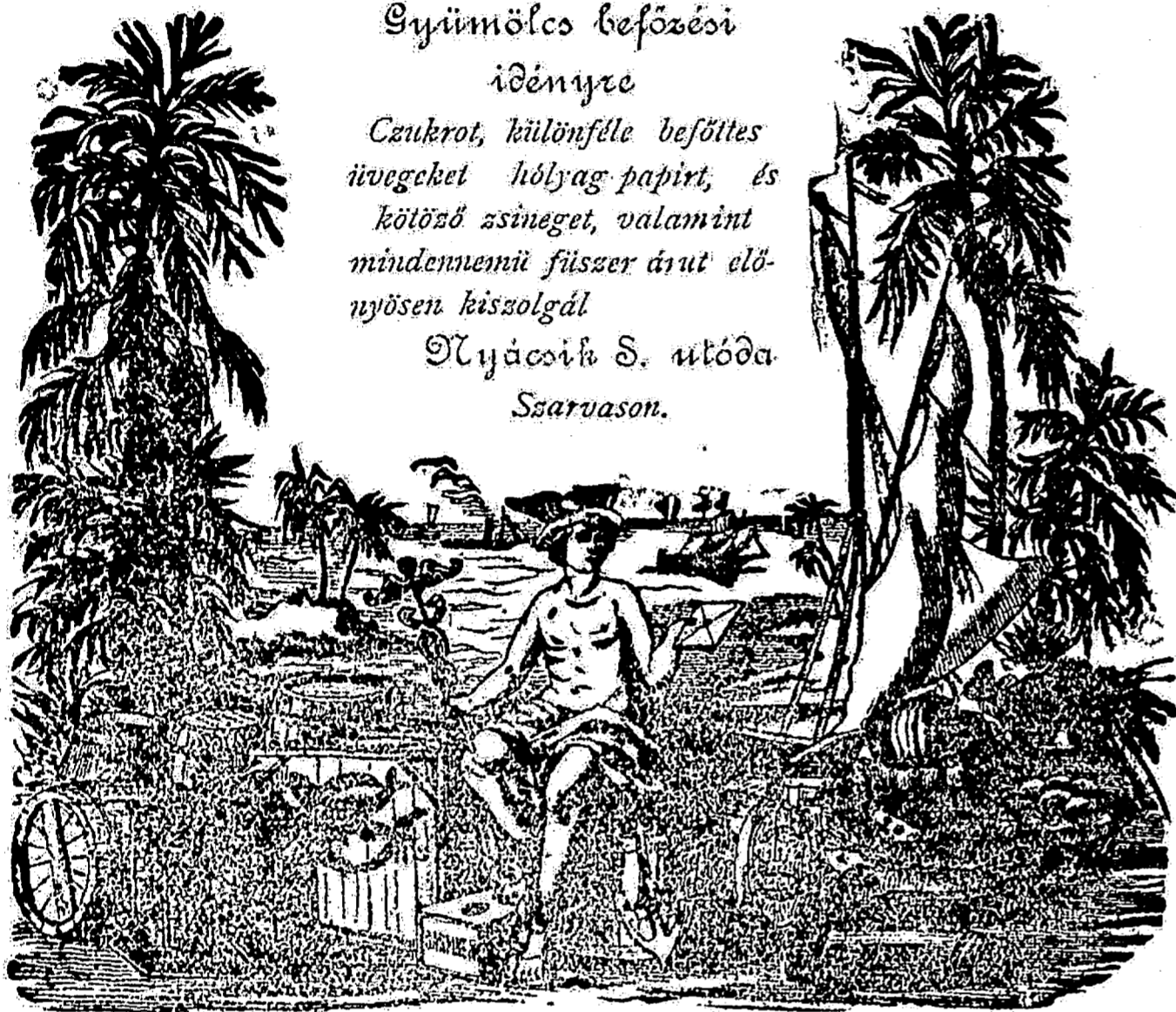
Hirdetés.

Egy teljesen jó karban levö kis
wertheim szekrény,
 igen olcsón eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt
 Nyácsi Soma Utóda Szarvason.

Gyümölcs befőzési
 idényre

Cukrot, különféle beföttes
 üvegeket hólyag papirt, és
 kötözö zsineget, valamint
 mindennemü fűszer árut elő-
 nyösen kiszolgál

Nyácsi S. utóda
 Szarvason.

HIRDETÉS.

Alólírott tisztelettel tudatja a n. érdemü kö-
 zönséggel, hogy nála kitünö minőségü

**tüzifa, mész, homok, qortlandi
 és hidraulikus czemert**

folytonosan raktáron tartatik, s a megrendelések
 legnagyobb lelkiismeretességgel lesznek kiszolgálva

VIGNER LAJOS
 Szarvas, Búsa-utca 1284.

3-1

FÉNYTÁRDA-MEGNYITÁS.

Bátorkodom a t. közönség becses tudomására hozni, hogy itt helyben rövid ideig fényképeszeti felvételeket eszközlök. Megjegyzem, hogy az itt helyben felállított műtermem pillanat-felvevö gépekkel van ellátva, úgy hogy a felvételek a legnyugtalanabb személyektől is a legsikerültebben történnek, mint minta-képeim bizonyítják, például gyermekek és szintúgy lovagló is a tökéletes sikerre számíthatnak.

Továbbá megjegyzem, hogy fényképezést a legborultabb időben is jótállás mellett eszközlök, és a fényképezetnek minden szakmájában vágó munkákat elvállalok, ugyszinte koro-
 sult képek felújítását, vagy azok másolását, életnagyságú fény- és olaj-festék képek készítését; valamint felvételek (különös kívánságra) házaknál is történhetnek, és ezek sikerült kidolgozásáért kezeskedem. — Itteni tartózkodásom f. é. július hó utoljáig terjed.

Mély tisztelettel

NYARI BÉLA

fényképész Budapestről.

(Özv Sinkovicsné-féle házban.)

A legkedveltebb és legelterjedtebb fővárosi napilap.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és laptulajdonosok:

CSUKÁSSI JÓZSEF és RÁKOSI JENŐ.

Előfizetési árak: Egy hónapra 1 frt 20 kr. Egy negyedre 3 frt 50 kr. Félévre 7 frt.

Még június hó folyamán

megjelenik a „Budapesti Hirlap“-ban Stanley könyve a legújabb afrikai utazásáról:

A LEGSÖTÉTEBB AFRIKÁBAN,

melyet az egész művelt magyar közönség nagy érdeklődéssel vár. Az érdekes mű az összes jogositott könyvkiadásokkal (köztük a magyar jogositott könyvkiadás is) egyidejűleg fog megindulni.

A július elsejével belépő új előfizetők STANLEY KÖNYVÉNEK addig megjelent részét INGYEN kapják meg.

A „Budapesti Hirlap“ az egész fűrdő-évad alatt előfizetőinek kívánságára a lapot bárhová utánuk küldi még akkor is, ha a nyáron át többször változtatnak tartózkodási helyet.

Az előfizetési összeg legczélszerűbben postautalványon küldhető következő czímen:

„Budapesti Hirlap“ kiadóhivatala Budapesten, Kalap-utca 16.

Igen fontos mindeikre nézve!

A munkás-sztrájk

Bécsben, valamint kedvezőtlen üzleti viszonyok arra kényszeríték a G. M. és Társa-féle nagy vásongyárat, hogy működését megszüntesse, s csődöt jelentsen. Alulírott a csődtömegből az összes árukészletet megvásárolván, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkötönyebb férfi- és női fehérneműeket az alábbi hihetetlen olcsó áron küldhetem megrendelőimnek:

3 drb. férfing legjobb minőségű vastag lenből	csak 2.75
3 pár férfi alsónadrág	2.55
6 drb. férfi inggallér, felálló, vagy lehajtott 4-szeres	— .95
6 pár férfi késelő, legjobb minőségű 4-szeres	1.85
6 pár férfi hatisnya, kötött, fehér, vagy tartós színben	1.—
6 pár férfi normál gyapjúhártya, legjobb minőség	1.45
6 drb. férfi nyakraváló, legelegánsabb minta	— .95
3 drb. női ing, Chiffonból, gazdag himzéssel	2.95
3 pár női nadrág	2.95
3 drb. éjjeli Corsette	2.75
3 drb. első szoknya	2.95
6 pár női hatisnya, kötött, fehér vagy tartós színben gyapjából m. színben	1.75
6 pár női nemágyapjú hártya, legjobb minőség	1.75
6 drb. konyhakötő, bordúrral és betéttel	1.75
12 „ zsebkendő, színes szegélyvel beszegeve	1.25
6 „ tiszta len-zsebkendő, legjobb minőség	1.45
6 „ Piquet törülköző, rojtjal	— .95
6 „ tiszta len-törülköző, fehér, színes szegélyvel	1.55
6 „ asztali len-asztalkendő, komplett nagy	1.45
6 „ tiszta len-konyharuha	— .85
6 „ portörő beszegeve	— .75
Fehér csipke függönyök, legfinomabb francia mintában egy ablakra	2.25
Díszes Jute-függönyök, drapériával és rojtjal egy ablakra	1.75
Angol úri uti piatld tiszta gyapjuból	4.75
1 Ripsz-garnitúra, legszebb színekben, mely áll: 1 asztal és 2 ágy-terítőből selyem bojtokkal	4.25

Széküldés minden felé az összegnek előleges beküldése vagy utánvét mellett; mégis, mint legolcsóbb mód, ajánlatosabb a pénzt előre beküldeni, mivel ez által a postailleték megtakarítható, s ez esetben az árut eseménytől költségteljesen nékül elegáns tokban küldjük.

Czím: „Gans Bécsi áruháza“

Bécs, Weissgärber, Kolonitzgasse 6.

8—1

Hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy részint túlhalmozott raktárom kiszebbítése czéljából, részint mivel egy nagy üzlet feloszlása folytán kedvező

alkalmam nyílt áruinak megszerzésére: cikkeim árát tetemesen leszállítottam, s azokat

gyári áron alól

bocsátom forgalomba.

Midőn e körülményre a n. é. 3—1

közönség becses figyelmét felhívom, egyszersmind nagyra becsült bizalmáért esedezve, vagyok

kiváló tisztelettel

HAGETER GUSZTÁV.